

ONOMÀSTICA HOSTALERA DE BENIDORM: ELS HOTELS

Pasqual ALMIÑANA OROZCO

INTRODUCCIÓ

La ciutat de Benidorm (La Marina Baixa) és coneguda actualment arreu del món per la indústria de serveis hostalers que oferta. Aquest complex turístic de masses començà a desenvolupar-se a partir de la dècada dels anys 60 del s. XX.

Però aquesta massificació no ens ha de fer oblidar que Benidorm ja en 1862 tenia... *forasteros que concurren en la estación de verano á tomar baños de mar ...*, la qual cosa vol dir que abans d'aquesta data ja hi va haver *turistes* que gaudien dels nostres paratges naturals.

Si prenem la data de 1862 com a punt de partença, l'onomàstica dels establiments hostalers no solament ha variat sinó que s'ha ampliat en lògica evolució a la quantitat, qualitat i diversificació dels serveis turístics. És, per tant, en la mesura que l'oferta ha augmentat que també l'aparició i desaparició onomàstica ha estat vertiginosa. És per això que aquest estudi onomàstic no té la pretensió de fer un seguiment històric d'aquests establiments sinó d'un moment concret. Això mateix fa que el *corpus* sobre el qual es treballa sigui el llistat confeccionat pel *Servei Municipal de Turisme de l'Ajuntament de Benidorm* de l'any 1994. Açò vol dir que a hores d'ara, 1998, tal i com s'explica més amunt, alguns hotels han desaparegut, n'ha aparegut algun altre i han canviat de nom uns altres. Cal tindre en compte, a més a més, que dins de la classificació *hotel* entren totes les categories assignades a aquests tipus d'hospedatge.

La importància quantitativa dels hotels a Benidorm no solament és la de l'hospedatge sinó que els seus noms arriben, fins i tot, a ser punt de referència geogràfica urbana més que no ho són els noms dels carrers.

1. OBJECTIUS

El primer objectiu d'aquest treball és estudiar l'origen idiomàtic, el camp semàntic i el sintagma dels noms dels hotels. Com a segon objectiu, es considerarà l'estadística de les variables assenyalades per poder establir relacions que ens ajuden a comprendre el món que ens envolta des de l'onomàstica hostalera.

2. LA LLENGUA

Per a la classificació de la variable *llengua* tenim en compte les diferents variacions d'un

mateix nom segons l'ortografia, la fonètica o l'origen. No obstant això, l'exactitud no és possible del tot, la qual cosa fa que de vegades ens decanem per una de les tres possibilitats classificatòries:

La llengua escrita: Els noms escrits tenen la possibilitat de pertànyer a una o altra llengua segons les grafies usades, la qual cosa fa que els *anomenem polivalents*.

D'aquesta variable normatitzarem els noms valencians sense tindre en compte les possibles incorreccions ortogràfiques en d'altres llengües.

La llengua parlada: Els mateixos noms escrits tenen la possibilitat que, tot i tindre grafies d'una altra llengua, en pronunciar-los puguem classificar-los, també, com d'una altra llengua; els quals també els anomenarem *polivalents*.

L'origen: Ens referim, sobretot, als topònims que classificarem segons la llengua a la qual pertanyen, en primera instància. I en el cas que no siga així, segons la llengua en què es troben escrits.

Tot tenint en compte aquestes tres consideracions, el resultat, sobre un total de 141 hotels, és de 53 polivalents, 51 castellà, 21 valencià, 8 anglés, 3 italià, 2 llatí, 1 àrab, 1 francès, 1 portuguès:

53 polivalents: *Ambassador Playa I, Ambassador Playa II, Ariel Park, Bali, Bali II, Belroy Palace, Benikactus, Benilux Park, Benimont, Brasil, Brisa, California, Calypso, Camposol Park, Cimbel, Costablanca Sol, Del Mar, Di-An, Diplomàtic, Dora, Fenicia, Fiesta Park, Helios, Internacional, Iris, Jamaica, La Jirafa, Mayna, Melina, Mont Park, Nacional, Paca, Perla, Poseidon Palace, Primavera, Princesa, Rio Park, Rocamar, Rosa, Rosabel, Rosaire, Rosamar, Royal, Sirena, Sol, Tanit, Teremar, Tropicana Garden, Venus, Victoria, Villa Benidorm, Villa Venecia, Vista Blanca.*

51 castellà: *Acapulco, Agua Azul, Alameda, Los Alamos, Andalucia, Los Ángeles, Los Arcos, Arcos, Asturias, Bermudas, Bilbao, Bonanza, Caballo de Oro, Camposol, Carlos I, Castilla, Colón, Condal, Condestable, El Chilindron, Don Jose, Don Pancho, Esmeralda, Gran Hotel Delfin, Jardín, Joya, Lope de Vega, Luna, Marbella, Mediterraneo, Mistral, Montemar, Montesol, Pardo, Poseidón, Presidente, El Primo, Pueblo, Regente, Santa Faz, Sol Dálmatas, Sol Ocas, Sol Garzas, Sol Pelicanos, Sol y Sombra, El Tío de La Pipa, Torre Dorada, Tres Coronas, El Trovador, Las Vegas, Viña del Mar, Vista Oro.*

21 valencià: *Cabana, Calpí, Canfali, Celymar, Didac, Mar Blau, Marina, Mayor, Molí, Nadal, La Orozca, Palmal, La Peña, Rambla, Riudor, Roca, Les Roques, Sant Pol, Selomar, Tabarca, Voramar.*

8 anglès: *Beaches, Bristol Park, Dynastic Park, Fleming, Golden, Hawaii, Orange, Princes Park.*

3 italià: *Lido, Marconi, Rialto.*

2 llatí: *Easo, Gala Placidia.*

1 àrab: *Agir.*

1 francès: *Mónaco.*

1 portuguès: *Madeira.*

La normativització dels noms valencians és: *L'Orozca* (La Orozca), *Celimar* (Selymar), *Celomar* (Selomar), *Cimbell* (Cimbel), *La Penya* (La Peña), *Mayna* (Maina), *Riu d'or* (Riudor), *Santa Faç* (Santa Faz).

3. EL CAMP SEMÀNTIC

S'agrupen els noms segons el significat i/o el motiu pel qual han estat posats. I el resultat quantitatiu és 51 topònims, 37 antropònims, 26 medi ambient, 27 altres.

Si tenim en compte que tant els topònims com els antropònims formen part de l'onomàstica, resultarà que 68 noms d'hotels, el 62'42%, són noms propis.

TOPÒNIMS: 51

- 1 local: *Villa Benidorm*.
- 1 local + empresa: *Costablanca Sol*.
- 1 local + botànic: *Benikactus*.
- 1 local + natura: *Benimont*.
- 11 local (situat): *Alameda, Los Angeles, Colón, Condestable, Canfali, Mayor, Molí, Palmeral, La Peña, Les Roques, Santa Faz*.
- 1 local + natura + natura: *Benilux Park*.
- 1 comarcal: *Marina*.
- 1 valencià: *Tabarca*.
- 1 català: *Sant Pol*.
- 2 andalusos: *Andalucia, Marbella*.
- 1 asturià: *Asturias*.
- 1 basc: *Easo*.
- 1 castellà: *Castilla*.
- 1 belga + empresa: *Belroy Palace*.
- 1 britànic + natura: *Bristol Park*.
- 3 italians: *Lido, Rialto, Villa Venecia*.
- 1 marroquí: *Agir*.
- 1 monegasc: *Mónaco*.
- 1 portuguès: *Madeira*.
- 8 americans: *Acapulco, Bermudas, Las Vegas, Brasil, California, Hawaii, Jamaica, Viña del Mar*.
- 2 asiàtics: *Bali, Bali II*.
- 1 gentilici: *Bilbaino*.
- 2 gentilicis genèrics: *Internacional, Nacional*.
- 1 gentilici americà + natura: *Tropicana Garden*.
- 1 genèric situacional: *Voramara*.
- 1 genèric + natura: *Río Park*.
- 2 genèrics: *Pueblo, Rambla*.
- 1 marítim: *Mediterráneo*.

ANTROPÒNIMS: 37

- 3 antropònims femenins + natura: *Rosaire, Rosamar, Teremar*.
- 3 antropònims femenins hipocorístics: *Dora, Paca, Rosabel*.
- 1 antropònim masculí + natura: *Ariel Park*.
- 7 antropònims cognom: *Fleming, Marconi, Mayna, Nadal, la Orozca, Pardo, Roca*.
- 1 antropònim cognom (situat): *Lope de Vega*.
- 1 antropònim malnom (situat): *Calpi*.
- 3 antropònims femenins: *Iris, Melina, Rosa*.
- 2 antropònims malnom: *el Primo, el Tío de la Pipa*.
- 4 antropònims masculins: *Didac, Carlos I, Don José, Don Pancho*.
- 1 antropònim masculí i femení: *Di-An*.
- 4 empresa + fauna: *Sol Ocas, Sol Pelícanos, Sol, Dálmatas, Sol Garzas*.
- 6 mitològics: *Poseidon, Calypso, Gala Placidia, Helios, Sirena, Tanit*.
- 1 mitològic + edificació: *Poseidon Palace*.

MEDI AMBIENT: 26

- 3 astres: *Luna, Sol, Venus*.

2 botànica: *Los Álamos, Orange*.

1 botànica (situat): *Jardín*.

2 fauna: *La Jirafa, Delfín*.

3 meteorològics: *Bonanza, Brisa, Primavera*.

2 minerals: *Esmeralda, Perla*.

4 natura: *Agua Azul, Beaches, Del Mar, Mar Blau*.

1 natura + astre: *Camposol*.

1 natura + astre + natura: *Camposol Park*.

6 natura + natura: *Celymar, Montemar, Montesol, Mont Park, Selomar, Rocamar*.

1 vent: *Mistral*.

ALTRES: 27

1 artístic: *El Trovador*.

1 càrrec: *Presidente*.

1 color: *Golden*.

1 commemoratiu: *Victoria*.

1 construcció: *Cabana*.

1 cultura: *Fenicia*.

1 gastronòmic (situat): *El Chilindrón*.

1 instrument: *Cimbel*.

1 lúdic + natura: *Fiesta Park*.

5 metafòrics: *Caballo de Oro, Riudor, Torre Dorada, Vista Blanca, Vista Oro*.

5 nobiliaris: *Condal, Princesa, Regente, Royal, Tres Coronas*.

2 nobiliari + natura: *Dynastic Park, Princes Playa*.

1 ofici: *Diplomatic*.

2 ofici + natura: *Ambassador Playa I, Ambassador Playa II*.

1 orfebreria: *Joya*.

1 taurí: *Sol y Sombra*.

1 urbanisme: *Los Arcos*.

4. EL SINTAGMA

Podrà ser simple o compost. En el cas dels compostos es fan les classificacions que els agrupen segons l'estructura.

L'explicació per la qual es generen els 58 sintagmes compostos és:

a) Marca de l'empresa propietària: *Sol Dálmatas, Sol Ocas, Sol Pelícanos, Sol Garzas, Costablanca Sol*.

b) Per a distingir-se d'un mateix nom anterior de la mateixa propietat: *Camposoll Camposol Park, Poseidon/Poseidon Palace*.

c) Un establiment anterior genera el mateix nom de l'hotel: *colegio Lope de Vega, bar El tío de la Pipa, bar el Chilindrón, restaurante el Jardín*.

d) Per imaginació, distingint-se de la resta de noms: els que no queden inclosos en cap apartat.

Els recursos per a generar els 58 sintagmes compostos dels hotels tenen una primera gran divisió entre els de nova creació (= formació de noms nous) i els existents (formats a partir d'antropònims i topònims):

A) De nova creació: Utilitzen els comodins, números romans, aposicions, apòcopes, acrònims, composició. En alguns casos hi ha més d'un recurs en un mateix nom.

Els comodins: Aire, Garden, Mar, Mont, Park, Playa, Palace, Sol.

Tots, a excepció de *Palace*, es relacionen amb el medi ambient. Amb aquest recurs s'acompleix el model b.

L'ús de números romans: *Ambassador Playa I, Ambassador Playa II, Bali II.*

Aposicions: *Camposol, Celymar, Selomar, Montemar, Montesol, Rocamar, Rosabel, Rosaire, Rosamar, Riudor, Teremar, Voramar.*

Aposició per apòcope: *Benikactus, Benimont.*

Acronímia: *Di-An, Mayna.*

Composició: *Agua Azul, Ambassador Playa, Ariel Park, Benilux Park, Caballo de Oro, Camposol Park, Del Mar, Dynastic Park, Fiesta Park, Gran Hotel Delfin, Mar Blau, Mont Park, Princes Park, Río Park, Sol Ocas, Sol Pelicanos, Sol Dálmatas, Sol Garzas, Sol y Sombra, Torre Dorada, Vista Oro, Vista Blanca.*

B) Existents:

L'ús de topònims: Vegeu la classificació del Camp Semàntic.

L'ús d'antropònims: Vegeu la classificació del Camp Semàntic.

5. CONCLUSIONS

Amb els resultats quantitatius de **la llengua**, podem extraure les següents conclusions:

a) Diversitat de llengües, majoritàriament romàniques, de l'entorn geogràfic i procedència del turisme.

b) Diversitat de pronunciacions a través dels noms polivalents.

b) Reflex de la diglòssia existent al País Valencià.

Pel que fa al **camp semàntic**: El fet que la nominació siga un tret distintiu fa possible que puguem relacionar els noms dels hotels amb els antropònims i la toponímia, els quals, amb 88 noms, representen el 62'4% del total. De fet, el recurs genèric utilitzat és el mateix perquè si l'estructura del nom de persona és *Nom(s) + Cognom(s)* i el del topònim és *Genèric + Topònim* i el dels hotels és *Gènere + Nom*, tenim que el *Nom* de persona, el *Genèric* del topònim i el *Genèric* dels hotels tenen la funció de classificar en gènere i personalitat, característiques geogràfiques i tipus d'establiments, la qual cosa no fa més que situar-nos en l'àmbit al qual pertanyen i de distingir-se internament. És, per tant, el segon element, *Cognom, Topònim* i *Nom*, el que fa possible la diferència intrínseca de cada grup però amb una estructura idèntica.

ESTRUCTURA

FUNCIO DINTINCIÓ

PERSONA NOM: Gènere i personalitat COGNOMS

TOPÒNIM GENÈRIC: Caract. Geogràfiques TOPÒNIM

HOTEL GENÈRIC: Tipus d'establiment NOM

Existeixen, fins i tot, semblances hereditàries entre els noms dels hotels i el nom propi de les persones en voler perpetuar el mateix nom propi. I, potser, aquest recurs ha de ser així perquè en definitiva som humans i, no solament tendim a reproduir-nos biològicament, sinó en d'altres manifestacions, com ara els noms dels hotels.

Pel que fa a l'estructura del **sintagma** cal remarcar els diferents recursos distintius que generen els 58 noms compostos.